

Wij kijken altijd verder
Omdat het om mensen gaat

AOW wijzigingen

De AOW blijft in ontwikkeling. Soms gaat dat sneller en soms gaat dat langzamer ...

Verhoging AOW leeftijd gaat sneller én verder...

De AOW leeftijd stijgt met ingang van 2016 sneller naar het 67e jaar. Die stijging is samengevat in de volgende tabel.

Jaar	Verhoging in maanden	AOW leeftijd
2015	1	65 + 3 maanden
2016	3	65 + 6 maanden
2017	3	65 + 9 maanden
2018	3	66
2019	4	66 + 4 maanden
2020	4	66 + 8 maanden
2021	4	67

Wat velen zich niet realiseren is dat in de wetgeving nu al is opgenomen dat de AOW leeftijd verder blijft stijgen als de levensverwachting verder toeneemt. Dat geldt overigens ook voor de pensioenleeftijd. En wat is nu het geval... de levensverwachting neemt inderdaad toe! Wij hebben een rekentool ontwikkeld waarin de invloed van de toegenomen levensverwachting op de AOW- en de pensioenleeftijd is verwerkt. Klik [hier](#) voor de gratis tool en bereken je eigen AOW- en pensioenleeftijd. Maar schrik niet!

Tip De AOW- en de pensioenleeftijd zijn niet gelijk. En worden dat ook niet meer. Dat blijkt uit de tool. Onderzoek of daar in jouw pensioenregeling en arbeidsvoorwaarden aandacht aan is besteed.

Kostendelersnorm AOW uitgesteld

Het Kabinet was van plan om de zogenaamde “kostendelersnorm” voor de AOW in te voeren per 1 juli 2016. Dat betekent een lagere AOW uitkering als een AOW’er “kosten deelt”. Dat is het geval als de AOW’er de woning deelt met één of meer volwassenen. Dat zou tot een korting op de AOW moeten leiden waarbij het (in principe) niet uitmaakt met wie er wordt samengewoond. De AOW’er die vanwege de noodzakelijke verzorging bij een volwassen kind intrekt zou daardoor tot 26 % minder AOW kunnen krijgen.

Inmiddels is duidelijk dat dit niet strookt met de ontwikkelingen in de mantelzorg. Daarom heeft het Kabinet besloten de kostendelersnorm voor de AOW uit te stellen naar 1 januari 2018. Het spreekwoord “na gedane arbeid is het goed rusten” is kennelijk niet meer van deze tijd. Ook na je pensionering moet je nog steeds waakzaam zijn voor je (AOW-)pensioen.

Redactie

mr. C.M.C.P. (Corry) van Herpen CPL
J. (Jaap) Harmsen CPC
info@pensioenperspectief.nl

De Horsterkamp 12
7251 AZ Vorden
Tel: (0575) 55 30 50

Barbara Strozzilaan 101
1083 HN Amsterdam
(020) 240 22 93

Pensioen in de Zorg een zorg?

In de sector Zorg & Welzijn zijn reorganisaties aan de orde van de dag. Dat heeft gevolgen voor het pensioen. We leggen in het kort uit wat daarbij de (pensioen) rechten van de OR zijn.

(pensioen)Rechten OR algemeen

In het algemeen heeft een OR weinig tot geen (advies- of instemmings)rechten als er sprake is van een verplichte pensioenregeling die wordt uitgevoerd door een Bedrijfstakpensioenfonds. In dit geval is dat Zorg & Welzijn. Dat is anders als het pensioen wordt uitgevoerd door een ondernemingspensioenfonds, verzekeraar of premie pensioenstelling (PPI). Maar als het gaat om reorganisaties, dan heeft een OR in de sector Zorg & Welzijn tóch (pensioen)rechten.

Reorganisatie

Is er sprake van een reorganisatie? Dan heeft de OR een adviesrecht op grond van art. 25 lid 1 WOR. De WOR schrijft voor dat de werkgever bij een reorganisatie een overzicht verstrekt van de gevolgen voor de werknemers (art. 25 lid 3). Dat betreft dus ook de pensioengevolgen! En die gevolgen zijn er wel degelijk. Bijvoorbeeld als er sprake is van “outsourcing”.

Outsourcing

Outsourcing komt veel voor. Het betreft dan bijvoorbeeld personeel van de facilitaire dienst dat elders wordt ondergebracht. Vaak stopt dan de deelname aan het bedrijfstakpensioenfonds Zorg & Welzijn. Dat leidt o.a. het volgende:

- Men wordt opgenomen in een ander bedrijfstakpensioenfonds. Die regeling is vaak slechter met als gevolg minder pensioen;
- Men verliest een deel van het partnerpensioen bij Zorg & Welzijn. Dit kan gerepareerd worden, maar komt wel ten laste van het pensioen;
- Men verliest het volledige “voorwaardelijke pensioen”. Dat betreft de overgangsregeling die in 2005 is getroffen om het verlies aan prepensioen en VUT te compenseren.

Tips

- Maak van je adviesrecht gebruik, laat de pensioengevolgen in kaart brengen en zorg voor een controle;
- Sommige vormen van reorganisatie brengen in plaats van een adviesrecht zelfs een instemmingsrecht voor de OR met zich mee. Onderzoek of dat aan de orde is.
- Tijdens [OR Live](#) (14 en 15 oktober) houden wij twee workshops speciaal voor OR'n in de Zorg.

Pensioenveranderingen

Pensioenwetgeving staat niet stil. En OR leden moeten al zoveel ontwikkelingen bijhouden. Daarom hebben we voor OR leden de belangrijkste ontwikkelingen even op een rijtje gezet.

Instemmingsrecht OR bij pensioen

Staatssecretaris Klijnsma is van plan de WOR op dit punt te wijzigen. Heeft het instemmingsrecht betrekking op de pensioenregeling en/of de pensioenuitvoering? Verschilt dat per pensioenuitvoerder? De consultatieronde heeft heel wat reacties opgeleverd. De planning is dat deze maand een wetsvoorstel wordt ingediend en dat de wijziging per 1 januari 2016 van kracht wordt.

Tip Heeft jouw OR nu te maken met een wijziging in de pensioenregeling of -uitvoering? Doe dan een extra check op je rechten en regel waar nodig een zogenaamd bovenwettelijk instemmingsrecht. Zorg dat je de (pensioen)rechten van jouw OR helder hebt. Nu en straks!

Introductie Algemeen Pensioenfonds

Het algemeen pensioenfonds (APF) wordt als nieuwe soort pensioenuitvoerder aan het lijstje toegevoegd. Dat heeft voordelen en nadelen. De premie is lager, het pensioen kan lager uitvallen (door korting) maar ook hoger (door indexatie). De planning is nog steeds dat het APF per 1 januari 2016 van kracht wordt. Maar het is de vraag of de Eerste Kamer dat wel gaat halen.

Veel werkgevers overwegen de overstap naar een APF. Bijvoorbeeld omdat de verzekeraar te duur wordt of omdat met het eigen ondernemingspensioenfonds gestopt wordt.

Tip Speelt het stopzetten van een eigen ondernemingspensioenfonds? Dan heeft in veel gevallen de OR instemmingsrecht. Besteed dan niet alleen aandacht aan de toekomst maar onderzoek ook de impact op het pensioen dat wordt achtergelaten.

Aankoop pensioen in beschikbare premiereregeling

In een beschikbare premiereregeling wordt op de pensioendatum het opgebouwde pensioenkapitaal omgezet in een pensioenuitkering. Die "aankoop" wordt gebaseerd op de huidige lage marktrente. Die "aankoop" is ook definitief. Met andere woorden: de rest van je leven heb je die lage marktrente "aan je broek". Onderstaand een voorbeeld

Leeftijd 65 jaar	Huidige marktrente	Stel marktrente 4,00 %
Beschikbaar pensioenkapitaal	€ 100.000,--	€ 100.000,--
Aan te kopen pensioenuitkering	€ 3.800,--	€ 5.800,--

Je ziet dat een hogere marktrente in dit voorbeeld 50 % meer pensioen oplevert. Daarom komt het Kabinet in december met een voorstel om de wet op dit punt aan te passen. Die aanpassing moet ingaan op 1 juli 2016. Tot die tijd mogen "pensionado's" gebruik maken van een zogenaamde "pensioenknip". Het pensioenkapitaal wordt dan niet ineens maar in twee stappen omgezet in een pensioenuitkering.

Tips

- In veel beschikbare premiereregelingen is een rekenrente verondersteld van 4,0 %. Dan valt anno 2015 het feitelijke pensioen een stuk lager uit dan het veronderstelde pensioen. Onderzoek of dat ook in jouw pensioenregeling geval is;
- Onderzoek of werkgever hulp (zoals vergoeding van kosten) biedt aan werknemers die de pensioenknip willen toepassen.

Slottip

Er zijn nog veel meer pensioenontwikkelingen gaande. Klik [hier](#) voor een overzicht van twee (!) pagina's lang.

Instemming OR: ja is ja, nee is nee?

De instemming van de OR met een wijziging van de pensioenregeling en/of pensioenuitvoering is geen sinecure. Niet alleen het instemmingstraject, maar ook de manier waarop de OR instemt. Rechtspraak werpt een nieuw licht op die zaak.

Geen instemming onder voorwaarden?

Een werkgever wil de pensioenregeling en/of –uitvoering wijzigen en dient daarvoor een instemmingsaanvraag bij de OR in. Maar de OR is het nog niet eens met het daarin opgenomen “voorgenomen besluit” van de werkgever. Als de nou werkgever nog iets draait aan een paar “pensioenknoppen” (zoals bijvoorbeeld het verlagen van de AOW franchise), dan zou de OR wel kunnen instemmen. Welke vorm van instemmen is dan beter?

- Ja, mits ...
- Nee, tenzij ...

De hoofdregel is dat de OR beter kan reageren met “nee, tenzij ...”. De WOR kent nl. geen instemming onder voorwaarden (ja, mits ...). Er is dan een risico dat de pensioenregeling wel wordt gewijzigd (de OR heeft immers “ja” gezegd) maar dat de voorwaarde (verlaging van de AOW franchise) niet wordt ingevuld. Beter is het dus om te reageren met “nee, tenzij ...”. Daarop volgt dan een aangepaste instemmingsaanvraag waarop de OR vervolgens volmondig “ja” kan zeggen.

Toch instemming onder voorwaarden?

Heeft een instemming onder voorwaarden dan geen zin? Jawel. Dat blijkt uit een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam dit voorjaar. Hier had de OR aan zijn instemming met een gewijzigde pensioenregeling de voorwaarde gekoppeld dat een nog in te stellen compensatieregeling (ook) aan de OR ter instemming zou worden voorgelegd. Toen het zover was bleek de werkgever dit niet van plan. Maar de rechter oordeelde anders. De werkgever had immers geen bezwaar gemaakt tegen die voorwaarde. Dus, de compensatieregeling moest wél aan de OR ter instemming worden voorgelegd. Hier werkte een instemming onder voorwaarden dus in het voordeel van de OR. Wil je meer lezen over deze uitspraak, klik dan [hier](#). Let op: het betreft “slechts” een uitspraak van de kantonrechter. In andere gevallen kan anders geoordeeld worden.

Instemming onder een “algemene” voorwaarde”?

Een handig voorbeeld van een instemming onder voorwaarde is het volgende. Een OR stemt in “met de kennis van nu”. Het komt voor dat er later feiten en/of omstandigheden opduiken die ten tijde van de instemming bij de OR niet bekend waren. Was dat wel het geval geweest, dan had de OR niet ingestemd. Maar ja, er is wel ingestemd, zonder voorwaarden...

Daarom is het handig als een OR aan zijn instemming (standaard) een “algemene voorwaarde” verbindt. Die voorwaarde luidt (vereenvoudigd): de instemming vervalt als later feiten en/of omstandigheden opduiken die destijds tot “niet instemmen” zouden hebben geleid. Baat het niet, dan schaadt het niet!

Tip

Neem standaard deze voorwaarde in de instemming op. Wil je een voorbeeld tekst? Klik dan [hier](#).